

Nr 6 Okt 2024 (Årgång 19)

Redaktionen

Vi i Brf Vikingen sammanställs av vår förvaltare Matz Eklund på Spetsudden. Tipsa gärna om du vill att vi tar upp något särskilt.

matz@spetsudden.se

Ordförande har ordet

Nu är den här!

Nu kan vi nog säga att hösten är här på riktigt! Många av oss har en fantastisk utsikt just nu med träd som lyser i rött, gult och orange. Det är så vackert men också lite vemodigt. Löven ligger snart på marken och kvar är kala, gråa grenar. Det har sin tjusning det också! En del älskar hösten och andra hatar den. Det är tur att vi tycker olika annars hade nog alla gått runt och deppat en lång tid framöver. Vi hade städdag för ett par veckor sedan. Det var inte så väldigt många som deltog med de som var med gjorde ett bra jobb. Efteråt fikade vi och åt varm korv med bröd.

I vår förening har vi det ganska fint och ordningsamt. Det beror förstås på att de flesta av oss är ordentliga och inte skräpar ner. Tyvärr är det ändå en del som inte fattat eller inte förstår att majoriteten vill ha det snyggt omkring sig och istället skräpar ner. Så tråkigt! Som tur är finns det rådiga medlemmar som städar upp och förstår även vår förvaltning. Någon har fått för sig att det är jättebra att lägga högar med skräp utanför St 14. Alltid samma sopor; snabbmatsförpackningar, snusdosor, cigarettpaket (LM, Level och Winston) begagnat snus och diverse annat smått.

Varför gör du så här? Vad är det du vill uppnå eller visa? Är du missnöjd med något? Prata i så fall med vår förvaltare! Annars lägg av!

Ha en fin höst!

Hälsningar Anna

Kommande infomöte och Årsstämma

Informationsmötet är torsdag 14/11 och Årsstämman är torsdag 21/11.

Tvättpassen

Tisdag 1 oktober		10:53					
Pass	Må 30	Ti 1	On 2	To 3	Fr 4	Lö 5	Sö 6
07:00 - 10:00	--	--	BA	BA	BA	BA	BA
10:00 - 13:00	--	--	BA	-A	BA	BA	BA
13:00 - 16:00	--	B-	BA	BA	BA	BA	BA
16:00 - 19:00	--	BA	BA	B-	BA	BA	BA
19:00 - 22:00	--	BA	BA	BA	BA	BA	BA

oktober v40

Tvättstugorna står oftast tomma den fjärde timmen i passet. De långa tvättpassen behövdes för 30 år sedan då maskinerna inte var så effektiva.

Från den 1/10 ändrades tvättpassen till 3 timmar vilket innebär att vi kan erbjuda fler pass. De nya passen framgår på bokningstavlorna och via Aptus Home appen.

Saknar du ditt användarid eller din kod, eller bara vill ha hjälp med appen Aptus Home, kontakta matz@spetsudden.se

Risker vid laddning av el cyklar

Litiumjonbatterier i mindre elfordon ligger bakom ett ökat antal bränder per år eftersom användningen av bland annat elcyklar och elsparkcyklar ökar. En stor andel av bränderna uppstår vid laddning. Batterierna har ett stort energiinnehåll och kan brinna kraftfullt efter kort tid om det uppstår en brand.

Mindre elapparater, som datorer eller mobiltelefoner, har mindre energiinnehåll, vilket påverkar brandens storlek. För den typen av teknisk utrustning ska man tänka på att alltid använda en CE-märkt laddare som är avsedd för den apparat som laddas och inte ladda direkt vid exempelvis gardiner eller annat material som en brand kan spridas till.

Vad som oftast händer när litiumjonbatterier börjar brinna är så kallad termisk rusning. Då skenar temperaturen inuti batteriet, som till slut antänder och börjar brinna. Vid termisk rusning sprutar det brandfarliga innehållet ut samtidigt som giftig gas kan frigöras.

Mobiltelefoner, datorer, surfplattor, elcyklar, elsparkcyklar med mera drivs av litiumjonbatterier, av flera skäl: de är effektiva, har hög energiintensitet och lagrar energi bäst. Men litiumjonbatterier är även känsliga, särskilt för stötar och extrema temperaturer.

Om batteriet har råkat ut för en hård stöt eller slag, eller om du har tappat det, då kan det ha blivit skadat och då ökar risken för brand. Batteriet

kan se helt och oskadat ut och fungera som vanligt men vara skadat inuti.

5 tips för en säker laddning hemma

Fem viktiga saker att tänka på för att förebygga brand och minska risken för olycka i samband med laddning – av batterier i allmänhet och batterier till elcykel/elsparkcykel i synnerhet:

1 Satsa på flera **fungerande** brandvarnare så att de täcker av hela ditt hem. Ha cirka en brandvarnare per 70 kvadratmeter.

2 Ladda när du är hemma och vaken så du snabbt kan upptäcka om något händer. Det är extra viktigt när det gäller elcykelbatterier och motsvarande.

3 Ladda inte nära brännbart eller lättantändligt material. Ladda till exempel inte nära gardiner, sängen eller bakom soffan.

4 Byt batteri om du misstänker skada. Batteriet kan vara skadat utan att det syns eller märks.

5 Använd originalladdare anpassade till ditt batteri. Billigare kopior kan vara mindre säkra.

Att elcykelbatterier kan självantända är ett faktum. Men hur stor risken egentligen är och vilka säkerhetsåtgärder som krävs råder det delade meningar om. Frågan har blivit allt mer aktuell sedan Lunds universitet och andra statliga verksamheter börjat totalförbjuda både förvaring och laddning av batterier i sina lokaler.

Batterierna är känsliga för bland annat stötar, slag och värme. Man kan på ett sätt jämföra det här med linoljetrasor som kan hetta upp sig själva och på så sätt börja brinna, säger Marcus Runefors, universitetslektor vid avdelningen för brandteknik på Lunds universitet.

Den här typen av brand går inte heller riktigt att jämföra med en som uppstår om man till exempel glömmer ett stearinljus som antänder en gardin.

Litiumjon-batterier kan explodera och brandröken är giftigare än många andra typer av brandrök.

– Den första tillväxtfasen kan vara otroligt kort. Det kan komma vit rök en liten stund eller tända direkt, fortsätter Marcus Runefors.

Men det som i höstas orsakat stor debatt på Lunds universitet – och tidigare under året på andra ställen – är inte om batterierna kan självantända eller inte, utan hur stor risken egentligen är att det över huvudtaget ska hända. Kammarkollegiet som försäkrar byggnader som används av statliga verksamheter tycker att risken är för stor för att bortse ifrån. Därför har de skrivit in i sina försäkringsvillkor att batterier till bland annat elcyklar måste förvaras i ett utrymme som kan stå emot brand i minst en timme och dessutom har brandvarnare.

Det är inte heller helt lätt att få fram hur stor risken för allvarliga olyckor egentligen är. De senaste fem åren har det enligt 2030-sekretariatet, som jobbar för att främja fossilfria fordon, sålts mellan 86 000 och 100 000 elcyklar per år. Enligt den statistik Marcus Runefors och hans kollegor har samlat in åker räddningstjänsten ut på ungefär 20 bränder per år som orsakas av elcyklar.

Sammanfattningsvis, det finns inget förbud att ladda din el cykel i lägenheten, vi vill bara upplysa om att det finns risker som du bör beakta. Använd sunt förnuft.

Viktigt att din brandvarnare fungerar, den kan rädda liv!

Risks when charging electric bicycles

Lithium-ion batteries in smaller electric vehicles are behind an increased number of fires per year because the use of e.g. e-bikes and e-scooters is increasing. A large percentage of fires occur during charging. The batteries have a large energy content and can burn violently after a short time if a fire occurs.

Smaller electrical appliances, such as computers or mobile phones, have less energy content, which affects the size of the fire. For that type of technical equipment, remember to always use a CE-marked charger that is intended for the device being charged and not to charge directly near, for example, curtains or other material to which a fire can spread.

What usually happens when lithium-ion batteries start to burn is so-called thermal runaway. Then the temperature rises inside the battery, which eventually ignites and starts burning. In case of thermal rush, the flammable content sprays out at the same time as toxic gas can be released.

Mobile phones, computers, tablets, electric bicycles, electric scooters and more are powered by lithium-ion batteries, for several reasons: they are efficient, have high energy intensity and store energy best. But lithium-ion batteries are also sensitive, especially to shocks and extreme temperatures.

If the battery has been subjected to a hard shock or impact, or if you have dropped it, it may have been damaged, increasing the risk of fire. The

battery may look whole and undamaged and work normally but be damaged inside.

Five important things to keep in mind to prevent fire and reduce the risk of accidents in connection with charging - of batteries in general and batteries for electric bicycles/electric scooters in particular:

5 tips for safe charging at home

1 Invest in several working smoke alarms so that they cover your entire home. Have approximately one fire alarm per 70 square meters.

2 Charge when you are at home and awake so you can quickly detect if something is happening. It is especially important when it comes to electric bike batteries and the like.

3 Do not charge near combustible or flammable materials. For example, do not charge near curtains, the bed or behind the sofa.

4 Replace the battery if you suspect damage. The battery may be damaged without being visible or noticeable.

5 Use original chargers adapted to your battery. Cheaper copies may be less secure.

It is a fact that electric bicycle batteries can self-ignite. But there are divided opinions on how big the risk really is and what security measures are required. The issue has become increasingly relevant since Lund University and other state-owned businesses have begun to completely ban both the storage and charging of batteries on their premises.

The batteries are sensitive to, among other things, shocks, blows and heat. In a way, you can compare this to linseed oil rags that can heat themselves up and thus start burning, says Marcus Runefors, senior lecturer at the department of fire engineering at Lund University.

This type of fire also cannot really be compared to one that occurs if, for example, you forget a

candle that ignites a curtain. Lithium-ion batteries can explode and the fire smoke is more toxic than many other types of fire smoke.

"The first phase of growth can be incredibly short. There may be white smoke for a little while or ignite immediately," Marcus Runefors continues.

But what caused a great debate at Lund University this autumn - and earlier in the year elsewhere - is not whether or not the batteries can spontaneously combust, but how big the risk really is that it will happen at all. The Chamber of Commerce, which insures buildings used by government businesses, thinks the risk is too great to ignore. Therefore, they have written into their insurance conditions that batteries for, among other things, electric bicycles must be stored in a space that can withstand fire for at least one hour and also has fire alarms.

It is also not entirely easy to find out how big the risk of serious accidents actually is. In the last five years, according to the 2030 secretariat, which works to promote fossil-free vehicles, between 86,000 and 100,000 electric bicycles have been sold per year. According to the statistics Marcus Runefors and his colleagues have collected, the rescue service goes out to approximately 20 fires per year caused by electric bicycles.

In conclusion, there is no prohibition to charge your electric bike in the apartment, we just want to inform you that there are risks that you should consider. Use common sense.

Tack! för att du tog dig tid att läsa detta informationsbrev.

Besök gärna vår hemsida

www.vikingen.org

där hittar du mer att läsa om vår förening.